

سنگربان تراکتور سلطان کلین شیت در آسیا

در صفحه ۳

چهارشنبه ۵ آذر ماه ۱۴۰۲ سال نوزدهم شماره ۳۴۵۰ قیمت ۵۰۰۰ تومان

طرح نو

روزنامه کثیرالانتشار

سرمقاله

۲

بلایی که بر سر زبان «ترکی آذربایجانی» آورده می شود

طرح نو؛ سردبیر
از زمانی که در دهه ۱۹۲۰ میلادی سیاست‌های اجباری و تحمیلی تحت عنوان «پاکسازی زبان» در جمهوری آذربایجان - تحت اداره شوروی - آغاز شد، زبان ترکی آذربایجانی وارد دوره‌ای بحرانی و سرنوازش‌ساز شد. این «پاکسازی» بهانه‌ای بود برای دور کردن زبان از ریشه‌ها و ساختار اصیل خود و تغییر نام آن از «زبان آذری» که پیش‌تر در ایران و منطقه شمال ارس رایج بود به «زبان ترکی آذربایجانی»، گام مؤثری که به ظاهر هویت زبانی را تثبیت می‌کرد اما در واقع شروعی بر تحولات عمیق و منفی بود.
اگر به زبان آذری پیش از دهه ۱۹۲۰ نگاه کنیم، خواهیم دید زبانی بسیار سلیس، ساده‌فهم و غنی با کلمات و ساختارهایی ایرانی بوده است. در آن دوره، مردم جمهوری آذربایجان و آذری‌زبانان ایران توانایی کامل در مطالعه و درک متون دینی، ادبی و فرهنگی در آن سوی ارس را داشته‌اند. اما از آغاز سیاست‌های شوروی، ورود سیاست‌های «ترکی‌سازی» زبان، باعث شد که بسیاری از واژگان مشترک فارسی و عربی کنار گذاشته شوند و ساختارهای زبانی به سرعت دگرگون شود. در کنار تغییرات ساختاری، الفبای زبان نیز چندین بار تغییر کرد و از الفبای فارسی - عربی به لاتین و سپس به سیریلیک منتقل گردید. این تغییرات باعث ایجاد شکاف.....

گزارش

۸

از کتیبه‌ی سارگن تا نقشه‌ی امروز ایران؛ تبریز و رد پای هزاران ساله‌ی یک نام

طرح نو؛ سردبیر
نام هر شهر، مانند روحی است که در طول قرن‌ها شکل می‌گیرد و به لایه‌های فرهنگ، جغرافیا و اسطوره تبدیل می‌شود. در میان نام‌هایی که تاریخ ایران را به پیش از میلاد و به عصر پادشاهان آشوری و ماد پیوند می‌دهند، تبریز جایگاهی استثنایی دارد. این نام تنها هویت یک شهر نیست، بلکه نشانه‌ای از پیوستگی تمدنی در قلب آذربایجان است، جایی که از هزاران سال پیش تا امروز، مرکز دادوستد، اندیشه و پایداری ایرانی بوده است.
اما تبریز همیشه «تبریز» نامیده نمی‌شد. در کهن‌ترین متون بین‌النهرینی، از جمله کتیبه‌ی سارگن دوم، پادشاه آشور (قرن هشتم پیش از میلاد)، نامی به چشم می‌خورد که شبیه واژه‌ی امروزی آن است: «تارویی - تارماکیس». در نگاه نخست، این ترکیب عجیب به نظر می‌رسد، اما پژوهش‌های زبان‌شناسی و باستان‌شناسی نشان می‌دهد که همین واژه، نخستین اشاره‌ی تاریخی به تبریز کنونی است؛ شهری که در محل فعلی یا اندکی آن‌سوتر قرار داشته و بعدها در متون یونانی، فارسی، عربی و لهجه‌های محلی به اشکال مختلفی چون تاورژ، داورژ، تربیز، تبریز و تبریز آمده است.
تحول زبانی و تاریخی نام تبریز، نمونه‌ای درخشان از چگونگی تغییر واژگان در عبور از زبان‌های مختلف تمدن‌هاست. در دوره‌ی آشوری، واژه‌ی «تارویی» با معنای نمادین و مهندسی همراه بود.
پژوهشگران برجسته‌ای چون ایگور دیاکونوف و ع. فاضلی، در مطالعات زبان آشوری قدیم واژه‌ی «تارماکیس» را به معنی «قلعه‌ی دو لایه».....

طرح نو بررسی می‌کند:

زوال توریست‌درمانی در تبریز

در صفحه ۲

ورزش

۳

تثبیت جایگاه ستاره جدید تراکتور

شهری

۸

کابوس سرعت غیرمجاز در خیابان‌های تبریز

بررسی موقعیت جغرافیایی ایران از کتاب؛ «مجمَل التواریخ و القصص»

مُجمَل التواریخ و القصص کتابی است از نویسنده‌ای ناشناخته، به زبان فارسی درباره‌ی تاریخ جهان از زمان خلقت تا ۵۲۰ قمری. این گونه به نظر می‌رسد که تألیف کتاب هم در همین سال یا اندکی پس از آن بوده است. نثر کتاب به نسبت زمان نگارش کهن و نزدیک به نثر عهد سامانی است. از احوال نویسنده این قدر مشخص است که اهل اسدآباد همدان بوده

با خوانش این کتاب و به ویژه نقشه‌ی موجود در آن به چند نکته‌ی مهم خواهیم رسید:

در صفحه‌ی ۴۷۸ از این کتاب با ارزش برگی است که ضمن اقلیم‌بندی جهان در آن نوشته: «حد زمین ایران که میان جهان است، از میان رود بلخ است، از کنار جیحون تا آذربایجان و ارمنیه تا به قادسیه، و فرات و بحر یمن و دریای پارس و مکران تا به کابل و تخارستان و تبرستان؛ و این سره‌ی زمین است همچنین در این نقشه از هفت اقلیم نام برده شده است که نام یکی از آنها اقلیم ترک است که جدای از سرزمین ایران از آن نام برده شده است

- ۱- حدود جغرافیایی ایران به خوبی ترسیم شده است
- ۲- نام ایران با عنوان «ایران شهر» نامیده شده است
- ۳- سرزمین ترکان در آسیای مرکزی و دشت‌های اورخون بوده و هنوز پای آنها به ایران نرسیده بود
- ۴- شمال رود ارس نه با نام آذربایجان که با نام ارمنیه نامیده شده است

حد زمین ایران که میان جهان است از میان رود بلخ است از کنار جیحون تا آذربایجان و ارمنیه تا به قادسیه و فرات و بحر یمن و دریای پارس و مکران تا به کابل و تخارستان و تبرستان؛ و این سره‌ی زمین است همچنین در این نقشه از هفت اقلیم نام برده شده است که نام یکی از آنها اقلیم ترک است که جدای از سرزمین ایران از آن نام برده شده است

تثیت جایگاه ستاره جدید تراکتور

گلزنی در هفته سوم مقابل آلومینیوم شده بود ولی در آن مقطع حضور ستاره‌هایی نظیر تومیسلاو اشتراکالی، دوماگوی دروژدک، تیور هیلوویچ، مهدی هاشم‌نژاد و سایر نفرات هجومی تراکتور سبب شده بود تا او که تخصص بازی در پست هافبک هجومی را دارد، کمتر فرصت حضور در ترکیب اصلی را پیدا کند. رفته‌رفته اما شرایط در حال تغییر است و این بازیکن پس از دبل مقابل شارجه، در جریان پیروزی پرگل مقابل گل‌گهر هم یک گل زد. او در دهمین بازی فصل خود هم موفق شد

که نعمتوف سنگربان حریف برخلاف چند روز پیش که مقابل تیم ملی ایران کلین‌شیت کرده بود، نتواند دروازه‌اش را بسته نگه دارد. همچنین با این گل لوشکیا در لیگ نخبگان ۳ گله شد و در کنار ستاره‌های سرشناسی نظیر خوسلو و ریاض محرز در رتبه دوم جدول بهترین گلزنان لیگ نخبگان قرار گرفت. عادل بولینا، ستاره الدحیل با ۵ گل بهترین گلزن این فصل از رقابت‌های لیگ نخبگان محسوب می‌شود.

اسکوچیک و لوشکیا حالا به لیگ برتر نگاه می‌کنند

با توجه به نتایجی که تراکتور تا پایان هفته پنجم با کسب ۱۱ امتیاز در لیگ نخبگان به دست آورده، صعود تنها نماینده ایران در این تورنمنت را باید قطعی دانست و آنها در ۳ هفته پایانی تنها به فکر جایگاهی بهتر، برای قرعه‌ای بهتر در مرحله حذفی خواهند بود. در واقع پس از ثبت سومین پیروزی آسیایی تراکتور، حالا نگاه ویژه اسکوچیک و همین‌طور شاگردانش از جمله رگی لوشکیا به لیگ برتر خواهد بود. به هر حال لوشکیا این روزها به مانند یاسر آسانی هم‌میهن خود، روزهای بسیار خوبی را در ایران سپری می‌کند و مهره‌ای قابل اتکا در آینده تراکتور به نظر می‌رسد.

طرح‌نو؛ گروه ورزش رگی لوشکیا در یک مسابقه آسیایی دیگر درخشید و نقش مهمی در سومین برد آسیایی تیمش داشت.

تیم فوتبال تراکتور چارچوب هفته پنجم رقابت‌های لیگ نخبگان در ازبکستان به مصاف نسف‌قارشی رفت و در پایان با نتیجه یک بر صفر برنده این مسابقه حساس و سرنوشت ساز شد. تراکتوری‌ها که در ازبکستان با لباس یکدست زرد بازی کردند، با این برد ۱۱ امتیازی شدند و در رتبه دوم جدول لیگ نخبگان قرار گرفتند. این موفقیت برای اسکوچیک و شاگردانش با گل رگی لوشکیا رقم خورد که پس از پوستن به تراکتور نمایش‌های تحسین‌برانگیزی ارائه کرده و یکبار دیگر در آسیا در درخشید.

خودنمایی در اولین نمایش آسیایی

فوتبال‌دوستان ایرانی با توانایی‌های رگی لوشکیا در جریان پیروزی پرگل تراکتور مقابل شارجه در امارات آشنا شدند. این مهاجم ۲۹ ساله و ۱۸۹ سانتی‌متری، در این مسابقه ۲ گل زد و یک پاس گل داد تا نه تنها در ایران توجهات را به خود جلب کند که دومین بازیکن برتر هفته سوم لیگ نخبگان هم لقب بگیرد. البته این بازیکن پیش از این هم موفق به

طرح‌نو؛ گروه ورزش سنگربان ملی‌پوش تراکتور رکورد بیشترین کلین‌شیت یک دروازه‌بان ایرانی در رقابت‌های باشگاهی آسیا را از آن خود کرد. به گزارش خبرنگار گروه ورزشی پایگاه خبری تحلیلی «آناج»، علیرضا بیرانوند، سنگربان ملی‌پوش تراکتور در جریان پیروزی این تیم مقابل نسف قارشی ازبکستان در هفته پنجم لیگ نخبگان آسیا بار دیگر نمایش درخشانی ارائه داد و موفق شد برای چهارمین مسابقه پیاپی دروازه تیمش را بسته نگه دارد. بیرانوند که در سه دیدار اخیر تراکتور در این رقابت‌ها موفق به ثبت کلین‌شیت شده بود و در صدر بهترین دروازه‌بانان این مسابقات قرار داشت، با تکرار این عملکرد در بازی امروز ضمن تثبیت جایگاهش، مسیر دستیابی به یک رکورد رویایی را هموار ساخت.

شماره یک تراکتور با ثبت بیست‌ودومین کلین‌شیت خود در رقابت‌های آسیایی از رکورد ۲۱ کلین‌شیت سیدمهدی رحمتی نیز عبور کرد تا عنوان برترین دروازه‌بان ایرانی از حیث تعداد کلین‌شیت در تاریخ مسابقات باشگاهی آسیا را از آن خود کند.

تراکتور نیز با اتکا به این درخشش همچنان عنوان بهترین خط دفاعی لیگ نخبگان آسیا را در اختیار دارد. تیمی که در پنج مسابقه فقط یک گل دریافت کرده و از این حیث بهترین تیم این رقابت‌ها شناخته می‌شود.

تیم هنرمندان در منطقه آزاد ارس گل کاشتند

شرقی انجام داده بود حالا مهمان ویژه منطقه آزاد ارس در شهرستان جلفا بود که مصاف منتخب جلفا با هنری های دیار ستارخان و باقرخان بود که یک بازی مهیج و تماشاگر

هافبک میانی، احد رستمی،علی صدیقی،بازی فوق العاده ای را ارایه دادند که در پایان این بازی جذاب و نفس‌گیر، تیم منتخب جلفا با نتیجه ۴ بر ۳ پیروز میدان شد؛ اما آنچه بیش از نتیجه اهمیت داشت، روح پهلوانی و منش فرهنگی دو تیم بود.

پیش از آغاز مسابقه نیز هنرمندان استان با حضور در مزار مطهر سه شهید گلگون‌کفن در کنار پل آهنی تاریخی جلفا، به مناسبت هفته بسیج با قرأت فاتحه و ادای احترام، بار دیگر یاد و نام شهدا را زنده نگه داشتند. پس از این رقابت صمیمانه و در ادامه برنامه فرهنگی ورزشی روز، تیم هنرمندان به دعوت منطقه آزاد ارس در ورزشگاه تختی جلفا و با حضور انبوهی از مسئولین ورزشی و غیر ورزشی و با حضور پرشمار از علاقمندان این بازی برگزار و در نهایت با خاطرات و یاد و نام شهدای زیبای خیریه پایان و سپس جلفا را به مقصد تبریز ترک کردند.

طرح‌نو؛ یونس نهاری وایت یک روز فرهنگی ورزشی در جلفا، تقابل شور، هنر و غیرت بسیجی و حضور هنری برای یک باری خیریه و خدا پسندانه در مقابل منتخب جلفا و منطقه آزاد ارس صورت گرفت به مناسبت گرامیادداشت هفته بسیج، تیم فوتبال هنرمندان استان آذربایجان شرقی با حضور جمعی از چهره‌های محبوب هنری و ورزشی میهمان شهر فرهنگ‌دوست جلفا و منطقه آزاد ارس بود و در دیداری دوستانه و پرهیجان به مصاف تیم منتخب جلفا و ارس رفت. این مسابقه تماشایی که با استقبال خوب مردم و مسئولان شهر همراه بود، در فضایی سرشار از رفاقت، شور ورزشی و معنویت برگزار شد. تیم فوتبال هنرمندان استان آذربایجان‌شرقی که در چند سال اخیر با هدف خیریه و خدا پسندانه کارهای زیبا و به یادماندنی در شهر اولین ها و شهرستانهای مختلف استان آذربایجان

کمدی تلخ در تیم ملی زنان؛ بدون سرمربی، بدون مربی!

را آغاز کردند که محمدرضا مولایی در نقش مربی بدنساز و محمد حبیبی در قامت مربی دروازه‌بان‌ها، تنها چهره‌های حاضر در اردوی تیم ملی زنان بودند! با این اوصاف، مشخصاً این تیم شرایط خوبی در فاصله حدوداً ۳ ماه تا شروع جام ملت‌های آسیا ۲۰۲۶ ندارد و باید دید در این فرصت، کادرفنی تیم ملی زنان تقویت می‌شود و بحران عدم حضور دستیار به پایان می‌رسد یا خیر!

فدراسیون فوتبال و بحرانی که باید پایان پذیرد

مسئولان فدراسیون فوتبال بی‌شک باید به بحران فعلی تیم ملی زنان ورود کنند و شرایط را سامان بخشند؛ چرا که عدم حضور مربی مردان در کسوت دستیار فنی در کادرفنی مرضیه جعفری یک بحران بزرگ برای فوتبال زنان ایران است و باید روشن شود که پروژه انتخاب دستیار خارجی به کجا رسید. تکرار آنچه در تمرین روز گذشته تیم ملی زنان رخ داد در اردوهای آتی می‌تواند فاجعه‌آفرین باشد و در شرایطی که شمار دستیاران امیر قلعه‌نویی در تیم ملی فوتبال مردان روزافزون است، انتظار می‌رود که وضعیت کادرفنی تیم ملی زنان هم به سامان برسد و از وضعیت بحرانی فعلی خارج شود.

روز گذشته در شرایطی دور جدید اردوی آماده‌سازی تیم ملی زنان آغاز شد که جعفری در مسیر بازگشت به ایران بود و مشخصاً امکان حضور در تمرین تیم ملی را نداشت تا در غیاب سرمربی، تمرینات آماده‌سازی تیم زنان آغاز شود.

خبری از دستیار اول و دوم و سوم هم نبود!

جعفری در شرایطی امکان حضور در تمرین روز گذشته را نداشت و قرار است از امروز (سه‌شنبه) خودش را به مرکز ملی فوتبال برساند و عنان کار را به‌دست بگیرد که اتفاق مهم، عدم حضور دستیار اول در کادرفنی جعفری است. با وجود بحث انتخاب مربی خارجی، این اتفاق رخ نداد و پروانه کران خسروی هم که قرار بود دستیار اول مرضیه جعفری شود، از سمت خود کناره‌گیری کرده و پیشتر هم که مهدیه مولایی کنار رفته بود تا در کادرفنی فعلی تیم ملی زنان، هیچ دستیار اول و حتی دوم و مربی فنی حضور نداشته باشد!

مولایی و حبیبی، پرچمداران یک تمرین بدون مربی

زنان فوتبال ایران در شرایطی بدون حضور سرمربی و مربی فنی از روز گذشته اردوی آماده‌سازی خود

مرکز ملی فوتبال به انجام برسد که اردوی آماده‌سازی از روز گذشته آغاز شد.

شروع اردوی آماده‌سازی تیم ملی در غیاب سرمربی!

مرکز ملی فوتبال به انجام برسد که اردوی آماده‌سازی از روز گذشته آغاز شد.

بعد تو یک آب خوش از این گلو پایین نرفت

رفتی اما از دل من این غم سنگین نرفت
بعد تو یک آب خوشی از این گلو پایین نرفت
گفتم «از او بگذرید، او دختر پیغمبر است»
حیف در گوشی کر این مردم بی‌دین نرفت
پیش چشمم با لگد خنده‌کنان در باز شد
از دلم اندوه و داغ آن‌همه توهین نرفت
ازدحامی بود، گفتم کوچه را خلوت کنید
هرچه گفتم، هرچه گفتم، آن نرفت و این نرفت
تا حسن یادش نیفتند، جمع کردم هرچه بود
از در و دیوار اما لخته‌ی خونین نرفت
کمتر از تعداد انگشتان یک دست آمدم
تا ابد از پیش چشمم صحنه تدفین نرفت...
شاعر: محمود یوسفی

فرهنگ و ادب

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب

معاون استاندار و فرماندار ویژه شهرستان مراغه با گرامیداشت هفته بسیج، گفت: بسیج سرمایه اجتماعی برای کشور است و باید از این ظرفیت بسیار وسیع برای توسعه و پیشرفت منطقه بهره جست.

امین امینیان در دیدار اعضای بسیج رسانه مراغه با وی با اشاره به اینکه نهاد بسیج نماد مشارکت و همگرایی آحاد مردم برای تحقق آرمان‌های انقلاب اسلامی است که بر پایه اندیشه امام خمینی (ره) در دوم آذر ۱۳۵۸ شکل گرفت، یادآور شد: این هفته فرصتی برای بازنگری در نقش رسانه‌های آگاهی‌بخش در توسعه شهرستان و تقویت سرمایه اجتماعی است.

وی اظهار کرد: بسیج از آغاز تشکیل تاکنون در همه عرصه‌ها از دفاع مقدس تا سازندگی، مقابله با کرونا و شرایط تحریم اقتصادی نقشی مؤثر در خدمت‌رسانی به مردم ایفا کرده است و مفهوم انی نهاد مردمی معادل «سرمایه اجتماعی» است، به معنی تجمع نیروهای مردمی در مسیر توسعه، آبادانی و تعالی کشور که در کشورهای

تغییر می‌دهد.

این کتاب در ۱۳ فصل، به پیدایش پارادایمی نوین در روزنامه‌نگاری می‌پردازد. به‌کارگیری هوش مصنوعی در تحریریه‌ها، داده‌نگاری با هوش مصنوعی، بازبینی نظریه‌ها در رسانه و ارتباطات، هوش مصنوعی و ارتقای روزنامه‌نگاری شهروندی، شالوده‌ها، تکاپوها و افق‌های پیش‌روی هوش مصنوعی در روزنامه‌نگاری،

طرح نو؛ گروه فرهنگ و ادب

«تقاطع هوش مصنوعی و روزنامه‌نگاری»، نوشته कुमार بیسوال و آند جی. کولکارنی با ترجمه علی شاکر در قالب اثر پژوهشی منتشر شد.

نویسندگان این اثر نشان می‌دهند که هوش مصنوعی دیگر یک ابزار ساده نیست، بلکه در مقام عامل و تصمیم‌گیر وارد تحریریه‌ها شده و قواعد خبر را از پایه

فرماندار مراغه:

بسیج؛ سرمایه اجتماعی مهم برای کشور است

منطقه اثرگذار باشند، چون رسانه‌ها باید پلی میان مردم و مسئولان بوده و در انتقال مطالبات عمومی دقت و انصاف را رعایت کنند تا نقدها موجب رشد و اصلاح امور شود، نه منجر به ایجاد التهابات اجتماعی.

برخی از سرفصل‌های این اثر پژوهشی هستند.

کتاب با رویکردی انتقادی و متوازن، هم ظرفیت‌های تازه مثل داده‌نگاری پیشرفته، تولید خودکار خبر و روزنامه‌نگاری غوطه‌ور را توضیح می‌دهد و هم خطرهایی مثل جعل عمیق، سوگیری الگوریتمی و شکاف دیجیتال را بررسی می‌کند. در واقع پیام اصلی نویسندگان این اثر روشن است؛ اینکه نقش انسان

بهشت مسجد و پایگاه

بعد رقتیم تمرین استار در نخلستان، زیر گرمای سوزان اهواز زیر برگ‌های لنینارشدۀ نخل پنهان شدم، مورچه و مارمولک را تحمل می‌کردم ولی رتیل و عقرب را نه. بالاخره لو رقتم و در جنگ فرضی از دشمن شکست خوردم.

اولین دستمزد

تجربه کار کردن و کسب درآمد برای نوجوان یک تجربه شیرین و به‌یادماندنی است. ساختمان نیمه‌کاره مسجد با کمک‌های اندک اهالی محل خیلی آرام ساخته می‌شد.

یک بار یک ماشین موزائیک رسیده بود. ما داشتیم دسته‌جمعی می‌رقتیم نمازجمعه. حاج‌آقای حیدریان گفت: «حقوق یک کارگر روزمزد را می‌دهم برای تخلیه موزائیک‌ها.» معامله شیرینی بود. بی‌خیال نمازجمعه شدیم و تا غروب کار را جمع کردیم. ده پانزده نفری دستمزدها را گرفتیم.

برای یک نوجوان پول زیادی بود، ولی می‌دانستیم این تنها پولی است که می‌توانیم با آن کلی کار فرهنگی انجام دهیم. با اشتیاق تحویل تدارکات پایگاه دادیم و با رضایت کامل، با لباس‌های داغون و دست‌های تاول‌زده و صورت‌های از گرما سرخ‌شده رقتیم خانه ولی دلمان پایگاه بود و جسممان خانه.

پایگاه سیل‌زده

هر سال سیل می‌آمد؛ البته آن روزها اسمش سیل نبود. با آب زیادی کنار می‌آمدیم و امر طبیعی به حساب می‌آمد که چند روزی محله‌ها زیر آب باشد و کسی هم شکایتی نداشت؛ اما پایگاه نباید تعطیل می‌شد.

از روی دیوار مدرسه فرار می‌کردیم و از دل کارخانه تعطیل‌شده خودمان را می‌رساندیم پایگاه. آن روزها سیل محوطه پایگاه را پر از آب کرده بود و حسابی آب راکد بو کرده بود و پر از قورباغه شده بود و نمی‌شد در پایگاه

و دیگ و پایه می‌گذاشتند و آش سلامتی برای امام و رزمندگان می‌پختند و از آن طرف به ما هم کاسه و پول‌توجیبی می‌دادند تا باییم در صف بایستیم و از آش خوشمزه دست‌پخت مادران خودمان بخیریم و آخر سر پول جمع‌آوری‌شده را به‌عنوان کمک به جبهه بفرستیم.

کمک به محرومین

شهرک شهید باهنر را تعاونی مسکن معلمان ساخته بود و همه آموزش‌وپرورشی بودند؛ ولی به دلیل جنگ، روستاهایی که در دل جنگ بودند به اطراف شهرک مهاجرت کرده بودند و برای خودشان سرپناهی ساخته بودند.

روستایی‌هایی که نه زمین کشاورزی داشتند و نه دام، ولی عزت داشتند و آبرو. حالا وظیفه ما بود که بدون اینکه شأن آن‌ها زیر سوال برود در کنارشان باشیم.

همه چیز را با هم شریک شده بودیم؛ خورد و خوراک تا لباس و پوشاک. چون هم‌محله‌ای‌های جدیدمان از عزیزان عرب‌زبان بودند، همسایه‌های عرب واسطه خیر می‌شدند تا حرمت‌ها بیشتر حفظ شود.

محرومین محل را پایگاه شناسایی کرده بود و کمک‌هایی که می‌آمد را بین آن‌ها توزیع می‌کردیم. یک شانه تخم‌مرغ و مقداری روغن و ماکارونی و یک قوطی رب گوجه، در آن روزهای سخت جنگ برای یک خانواده مستضعف یا بدون سرپرست کمیاب بود.

صف انتظار

مدتی که از جنگ گذشت، جبهه رفتن نظم انضباطی پیدا کرده بود و دیگر اجازه اعزام به نوجوانان نمی‌دادند و مراقبت می‌کردند کسی زیرآبی نرود و خودش را به خط برساند؛ البته قضیه ما در شهرهایی که خودشان تبدیل به جبهه شده بودند فرق می‌کرد.

پذیرفته بودیم پشت جبهه کار کنیم، تمرین کنیم، مانورهای آمادگی را سپری کنیم، آموزش ببینیم تا نوبتمان بشود.

شهید عبدالله اسکندری در نبود سازوکار بسیج نوجوانان، تشکیلات منسجم لشکر قدس را طراحی و اجرا کرده بود. یک آرمان آرامش‌بخش برای ما شکل گرفته بود: فتح کربلا با بزرگ‌ترها ولی فتح قدس با ماست.

بزرگ‌ترهای ما که تازه بالغ شده بودند می‌رفتند جبهه و ما با حسرت نگاهشان می‌کردیم و هر بار که مجروح و شهید می‌دادیم، پایگاه و مسجد چند مرحله بالاتر می‌رفت. وقتی می‌خواستیم مساجد را با هم مقایسه کنیم، از روی تعداد شهدا در مورد آن‌ها قضاوت می‌کردیم. رقابتی سخت و نفس‌گیر بود.

آن سال‌ها هیچ فیلم و سریالی برای ما روایت فتح نمی‌شد. شهید آوینی دنیای ما را ترسیم می‌کرد؛ حس می‌کردیم در مورد ما حرف می‌زند. فکر می‌کردیم او نسل ما را فهمیده و به تصویر کشیده. با جنگ قدم می‌کشیدیم و بزرگ‌تر می‌شدیم و صف انتظار برای اعزام برایمان کوتاه‌تر می‌شد. فکر اینکه روزی بمانیم و تصویر دوستان و مربیانمان را در قاب‌های عکس بهشت‌آباد اهواز تماشا کنیم برایمان قابل پذیرش نبود.

وی با بیان اینکه توسعه شهرستان مراغه زمانی محقق می‌شود که اعتماد عمومی تقویت شده و همه نهادها در فضای تفاهم، وحدت و گفت‌وگوی سازنده عمل کنند، گفت: امنیت و آرامش اجتماعی شرط اصلی توسعه است؛ آرامشی که از آگاهی و مشارکت مردم به دست می‌آید، نه از سکوت یا بی‌تفاوتی.

امینیان ادامه داد: رسانه‌های متعهد می‌توانند با تبیین نقش شوراهای اسلامی شهر وروستادر تصمیم‌گیری‌های عمرانی و فرهنگی، زمینه انتخاب افراد کاردان و دلسوز را در انتخابات پیش‌روی فراهم کنند.

وی از فعالان بسیج رسانه مراغه قدردانی و اضافه کرد: آگاهی بخشی و هم‌افزایی رسانه‌ای عامل اصلی پیشرفت و شکوفایی منطقه است.

شهرستان مراغه به عنوان دومین شهر بزرگ آذربایجان شرقی با جمعیت ۳۰۰ هزار نفری در کنار رودخانه صوفی‌چای و در دامنه جنوبی کوه سهند واقع شده است که در فاصله ۱۳۵ کیلومتری جنوب تبریز قرار دارد.

کتاب «تقاطع هوش مصنوعی و روزنامه‌نگاری» روانه بازار نشر شد

حذف نمی‌شود، بلکه حیاتی‌تر می‌شود و روزنامه‌نگار آینده باید همکار و منتقد هوش مصنوعی باشد. گفتنی است؛ کتاب «تقاطع هوش مصنوعی و روزنامه‌نگاری»، در ۴۸۸ صفحه و با قیمت ۵۵۰ هزار تومان، توسط نشر همشهری منتشر و در کتابفروشی‌های سراسر کشور عرضه شده است.

عشق به امام

در غیاب امام زمان، هیچ‌کس را مثل امام دوست نداشتیم. به عکس او که نگاه می‌کردیم قدرت می‌گرفتیم. حس داشتن یک رهبر شجاع و دوست‌داشتنی حس بسیار زیبایی بود. امام، حاکم مطلق عقل و جان ما بود. به او عشق می‌ورزیدیم. او ما را تربیت کرده بود. او با هیچ رهبر دیگری در دنیا قابل مقایسه نبود.

او ما را از دل ظلمت حاکم بر جهان معاصر و خیل بشریت حیران و سرگردان نجات داده بود.

او امتی آگاه با ضمیر روشن پدید آورده بود که معادلات دنیای مادی را به چالش کشیده بودند. معجزه امام، تربیت انسان‌های بزرگی بود که هرکدام قدرت تغییر اطراف خود را داشتند و به اقتضای زمان و مکان این موهبت شکوفا می‌شد.

تصویر امام که در تلویزیون می‌آمد، سرتاپا گوش می‌شدیم؛ مثل نوشیدن آب از سرچشمه زلال یک چشمه، جمله‌جمله او را جرعه‌جرعه سر می‌کشیدیم.

به امام که نگاه می‌کردیم ناخودآگاه گریه می‌کردیم و از تمام وجود دعا می‌کردیم: «اژ عمر ما بگه و بر عمر رهبر افزا...»

بهشت مسجد

خلاصه پایگاه و مسجد یک بهشت کوچک بود برای نوجوانی ما که حاطرات آن را هرگز فراموش نمی‌کنم.

ولی طنز ماجرا آن‌جا بود که برخی از آشنایان از پدر و مادرمان سوال می‌کردند: «چقدر حقوق می‌گیرند که این همه وقت می‌گذارند؟»

بی‌خبر از آنکه ما برخی هزینه‌ها را هم باید از پول‌توجیبی خودمان و کارگری روزانه، روزه و نماز استیجاری تأمین می‌کردیم؛ ولی توضیح این مطلب کار را سخت‌تر می‌کرد و باورپذیر نبود.

حال و هوای پایگاه‌های بسیج

آیا نوجوانان ما هم مثل هم‌نسل‌های ما برای حضور در پایگاه باید شرایط سخت پدر و مادرها را تحمل کنند یا شکل دیگری یافته؟

مسجد و پایگاه بسیج ما را تربیت کرد، ما را بزرگ کرد. ما بیشتر از مدرسه و دانشگاه، در پایگاه درس آموختیم و راه و رسم زندگی یاد گرفتیم.

در جنگ، یک نسل در حال جنگ بود و نسل دیگر در حال تربیت شدن.

مساجد و پایگاه‌های بسیج بزرگ‌ترین دانشگاه‌های البته در غیاب مساجد و پایگاه‌های بسیج آن زمان، گروه‌های جهادی و اربعینی‌ها و راهیان‌نوری‌ها و... جریان‌های جدیدی در تربیت نیروی انسانی انقلابی و

جهادی ایجاد کرده‌اند؛ اما برای فتح قله ایران قوی و پیشرفته، تلاش‌های بسیار بیشتری باید کرد.

اولین آن، احیای مساجد و پایگاه‌های بسیج نوجوانان و

بازیگر پیشکوت:

فقط جوانان در فیلمنامه‌ها هستند

زهره سعیدی پیش از این رمان «بی دل هوا» را به رشته تحریر در آورده است. / ایرنا

مختلف نقش و حضور دارند، اما فیلمنامه‌ها مشکل دارند و در عین حال تلاش می‌کنند مشتری جلب کنند. این پیشکوت سینما و تلویزیون درباره حضور کم‌رنگ خود در عرصه تلویزیون و سینما هم گفت: خیلی‌ها مثل من هستند. هر چقدر دلشکسته و خانه‌نشین باشیم اصلاً مهم نیست. وقتی انگیزه‌ای نباشد کاری هم نیست. او در این باره که آیا در طول سال‌ها فعالیت در سینما و تلویزیون نقشی بوده که بخواید بازی کنید اما نتوانستید و یا این که به شما داده نشد؟ اظهار داشت: خیلی کارها دلم خواسته که بکنم اما دیگر مهم نیست و بی‌خیال همه چیز شده‌ام.

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر زهرا سعیدی بازیگر سینما و تلویزیون گفت: کمی دل‌آزرده شدم. تلویزیون مطابق میل ما کار نمی‌کند. عوامل شبکه نمایش خانگی هم پیش خودشان فکر می‌کنند ما بازیگران پیشکوت خیلی دموه و قدیمی شده‌ایم و دیگر سراغمان نمی‌آیند. زهرا سعیدی اظهار داشت: مدتی است که در حوزه سینما و سریال کاری نداشتم. برای فجر امسال هم پیشنهادی نداشتم. فیلمنامه‌ها طوری نوشته می‌شوند که حتی بازیگران میانسال هم نقشی نداشته باشند و فقط جوانان باشند. در این فیلمنامه‌ها ما جایی نداریم. سعیدی گفت: در زندگی واقعی، همه آدم‌ها از سنین

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر سروش صحت در تازه‌ترین مجموعه نمایش خانگی بهنام بهزادی، در نقش پلیس ظاهر می‌شود. بهنام بهزادی که از کارهای شاخص او می‌توان به «قاعده تصادف»، «وارونگی» و «من می‌ترسم» اشاره کرد، مجموعه «بیست و یک» را به نمایش خانگی می‌برد. این مجموعه در ۱۸ قسمت فیلمبرداری می‌شود و در آن شادی مختاری را در نقشی متفاوت می‌بینیم. بیشتر اعلام شده بود که این مجموعه قرار است در ۱۲ قسمت تولید شود. سروش صحت نیز در این مجموعه که قرار است از فیلمنت پخش شود، در نقش پلیس ظاهر می‌شود. در این مجموعه معمای پلیسی که فیلمبرداری آن از ماه گذشته آغاز شده، همچنین سعید آقاخانی، مهدی حسینی‌نیا، بهناز جعفری، رضا بهبودی، یکتا ناصر، بهاره

سروش صحت پلیس می‌شود

کیان‌افشار، نازنین احمدی، شادی مختاری، ناهید مسلمی، رونیکا بهرام‌زاده، فراز امامی، محمد نریمانی و مرسانا نوروزی، پوریا شیخ الاسلامی، روح‌الله حق‌گوی، سپهر محمودی و مهگل رضایی نقش‌آفرینی می‌کنند. ۲۱ نخستین تجربه سریال‌سازی بهزادی

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر سروش صحت در تازه‌ترین مجموعه نمایش خانگی بهنام بهزادی، در نقش پلیس ظاهر می‌شود. بهنام بهزادی که از کارهای شاخص او می‌توان به «قاعده تصادف»، «وارونگی» و «من می‌ترسم» اشاره کرد، مجموعه «بیست و یک» را به نمایش خانگی می‌برد. این مجموعه در ۱۸ قسمت فیلمبرداری می‌شود و در آن شادی مختاری را در نقشی متفاوت می‌بینیم. بیشتر اعلام شده بود که این مجموعه قرار است در ۱۲ قسمت تولید شود. سروش صحت نیز در این مجموعه که قرار است از فیلمنت پخش شود، در نقش پلیس ظاهر می‌شود. در این مجموعه معمای پلیسی که فیلمبرداری آن از ماه گذشته آغاز شده، همچنین سعید آقاخانی، مهدی حسینی‌نیا، بهناز جعفری، رضا بهبودی، یکتا ناصر، بهاره

رادیو در مسیر «ایرانِ امام رضا(ع)»

طرح نو؛ گروه فرهنگ و هنر معاون صدا از آغاز همکاری رادیو با بنیاد بین‌المللی فرهنگی هنری امام رضا (ع) خبر داد. علی بخشی‌زاده، معاون صدا در دیدار با فرشید فلاح مدیرعامل بنیاد بین‌المللی فرهنگی هنری امام رضا(ع) با اشاره به جایگاه بی‌بدیل فرهنگ رضوی در ایران، گفت: نام و یاد امام رضا(ع) قرن‌هاست که پیوندی ناگسستنی با روح و روان مردم ایران دارد. این بارگاه ملکوتی نه فقط یک مکان زیارتی، بلکه یک زبان مشترک میان ایرانیان است؛ زبانی از جنس عشق، کرامت و مهرورزی. طبیعی است که رسانه‌ای مانند رادیو که رسانانش ارتباط قلبی و بی‌واسطه با مردم است، همیشه به این ساخت نورانی ارادت داشته و دارد. وی با بیان اینکه رادیو طی دهه‌های گذشته در معرفی سیره، معارف و آثار مرتبط با امام رضا(ع) نقش موثری ایفا کرده، بیان کرد: در طول سال‌ها برنامه‌سازان رادیویی بارها ثابت کرده‌اند که از ظرفیت صدا می‌توان برای ایجاد یک فضای روحانی، صمیمی و اثرگذار در

دل مخاطبان استفاده کرد. رادیو با امکاناتی که دارد، قادر است بر قلب‌ها بنشیند؛ درست همان چیزی که فرهنگ رضوی بر آن تأکید دارد. بخشی‌زاده در ادامه به موضوع همکاری با بنیاد بین‌المللی فرهنگی هنری امام رضا(ع) اشاره کرد و گفت: این همکاری، یک گام تازه و مهم در مسیر گسترش معارف رضوی است. بنیاد بین‌المللی فرهنگی هنری امام رضا(ع) سالهاست با برنامه‌ریزی گسترده، جشنواره‌ها و رویدادهای متنوع فرهنگی و هنری را در سراسر کشور برگزار می‌کند و امروز همکاری رادیو با این مجموعه می‌تواند ظرفیت‌های تازه‌ای را فعال کند. بخشی‌زاده با تأکید بر اینکه رادیو در پیوند با آیین‌ها و برنامه‌های رضوی نقش بی‌بدیلی دارد، بیان کرد: رادیو همیشه کنار مردم بوده و در ایام دهه کرامت، میلاد امام رضا(ع) و برنامه‌های مرتبط با فرهنگ زیارت حضور جدی داشته است. اما همکاری جدید با بنیاد امام رضا(ع) باعث می‌شود این همراهی ساختارمند، گسترده و هم‌افزاتر از گذشته دنبال شود.

او افزود: وقتی بنیاد امام رضا(ع) جشنواره‌ها و رویدادهای هنری و فرهنگی را در سطح کشور برگزار می‌کند، رادیو می‌تواند روایتگر اصلی این حرکت باشد. بسیاری از این جشنواره‌ها مردمی‌اند و رادیو تنها رسانه‌ای است که می‌تواند احساس و هوای مردمی این رویدادها را بی‌واسطه بازتاب دهد. تصمیم ما این است که آثار فاخر رضوی که توسط این بنیاد تولید شده، از طریق شبکه‌های مختلف رادیو روایت شود و همچنین تولیدات جدید مشترک شکل بگیرد. بخشی‌زاده در پایان بیان کرد: ما این همکاری را نه یک تفاهم‌نامه اداری، بلکه یک پیمان فرهنگی می‌دانیم. رادیو نسبت به امام رضا(ع) ارادت دیرینه دارد و باور داریم که معرفی سیره و فرهنگ رضوی، رسالت مشترک رسانه و نهادهای فرهنگی است. امیدواریم نتیجه این همکاری، افزایش شور و امید و معنویت در جامعه باشد. هرچا نام امام رضا(ع) باشد، دل مردم روشن‌تر است و رادیو وظیفه دارد این نور را به گوش‌ها و دل‌ها برساند. / معاونت صدای رسانه ملی

آگهی مزایده

فروش زمین شرکت تعاونی مسکن کارگران شهرداری مرنده (نوبت اول)

شرکت تعاونی مسکن کارگران شهرداری مرنده در نظر دارد یک قطعه زمین خالی را براساس نامه شماره ۱۷۳۵۹ مورخه ۱۴۰۴/۴/۳۱ مدیرکل محترم اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی و رأی مجمع عمومی شماره ۱۲۸ مورخه ۱۴۰۲/۶/۳۰ از طریق مزایده عمومی به اشخاص حقیقی و حقوقی و با قیمت کارشناسی به شرح ذیل به فروش برساند. پیشنهاددهندگان باید ۵٪ مبلغ کل را بصورت نقدی به حساب شماره ۷۰۰۱۰۱۲۴۱۲۵۳ نزد بانک شهر شعبه مرنده کد ۳۸۸۳ به نمایندگی آقایان (داود مجاوری - ابراهیم محمودی) واریز و یا ضمانت نامه ارائه نمایند.

ردیف	آدرس	پلاک ثبتی	نوع سند	مترای زمین	قیمت پایه کارشناسی (هرمترمربع ریال)	قیمت کل	۵٪ سپرده شرکت	توضیحات
۱	اول جاده مرنده خوی	۴۹/۵۴۷	تک برگ	۱۴۷۵۸/۶۶	۶۹/۵۰۰/۰۰۰	۱/۰۲۵/۶۸۱/۰۰۰/۰۰۰	۵۱/۲۸۴/۰۵۰/۰۰۰	فروش بصورت یک سوم نقد و دو سوم بصورت ۶۰ روزه در ۶۰ روز خواهد بود

پیشنهاددهندگان باید پیشنهاد خود را حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۴/۰۹/۲۲ روز شنبه تا ساعت ۱۴ در دو پاکت الف و ب بصورت جداگانه و لاک و مهر شده به آدرس: شهرک ولی عصر ۲۴ متری شمالی دفتر تعاونی تحویل و رسید دریافت نمایند. **پاکت الف)** حاوی مشخصات شرکت کننده فیش واریزی و یا ضمانت‌نامه بانکی. **پاکت ب)** محتوای برگ پیشنهاد قیمت بوده بصورت خوانا و به مهر و امضا رسیده باشد. شرکت تعاونی مسکن کارگران شهرداری مرنده در رد و یا قبولی پیشنهادات واصله مختار بوده و به پیشنهادات که بعد از موعد مقرر در آگهی و یا مبهم، ناخوانا و مخدوش ترتیب اثر داده نخواهد شد. * پیشنهادات رأس ساعت ۱۳ روز یکشنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۹/۲۳ در تعاونی به آدرس فوق الذکر با حضور اعضا باز و قرائت خواهد شد و برنده مطابق قانون اعلام خواهد شد. * سپرده نفرات دوم و سوم در حساب شرکت تعاونی نگهداری خواهد شد و چنانکه نفر اول از تاریخ ابلاغ کتبی طرف یک هفته نسبت به عقد قرارداد و واریزی الباقی وجه اقدام ننماید سپرده نفر اول به نفع شرکت ضبط و با نفرات بعدی به همین منوال اقدام خواهد شد. * افزایش یا کاهش در مساحت زمین در موقع تحویل در قیمت پیشنهادی قابل محاسبه می‌باشد و کلیه هزینه های آگهی، نقل و انتقال به کارشناسی، مالیات و سایر هزینه‌های جانبی برعهده برنده یا برندگان (حقیقی و حقوقی) مزایده می‌باشد. * پیشنهاددهندگان در مزایده می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر و همچنین دریافت اسناد و مشخصات و کروکی به شهرک ولی عصر ۲۴ متری شمالی دفتر تعاونی مراجعه نمایند.

شرکت تعاونی (در حال تصفیه) مسکن کارگران

شهرداری مرنده

روزنامه طرح نو

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۹/۱۲

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۹/۰۵

منفودی روزنامه طرح نو

برگ سبز خودرو - سواری پراید صبا جی.تی ایکس مدل ۱۳۸۱ به شماره پلاک ۱۳۵یران۵۳۳۴۳ به شماره موتور ۰۰۳۱۸۴۸۸ و شماره شاسی S1۴۱۲۲۸۱۷۸۳۲۲۱ با کد ملی ۱۳۶۲۲۲۳۲۶۳ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

آگهی مزایده عمومی (مرحله دوم - نوبت دوم)

شهرداری میناب

شهرداری میناب در نظر دارد پارکینگ طبقاتی الغدیر را برابر ماده ۱۳ آیین نامه مالی شهرداریها از طریق آگهی مزایده عمومی و با جزئیات مندرج در اسناد مزایده، با بهره گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (setadiran.ir) و با شماره مزایده ۵۰۰۴۰۹۱۰۵۰۰۰۲۲ به صورت الکترونیکی به اجاره واگذار نماید.

تاریخ انتشار در سایت: روز چهارشنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۸/۲۸

تاریخ بازید: از تاریخ ۱۴۰۴/۰۸/۲۸ لغایت ۱۴۰۴/۰۹/۰۶

مهلت دریافت اسناد مزایده: تا ساعت ۱۷ روز پنجشنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۹/۰۶

آخرین مهلت ارسال پیشنهاد قیمت: تا ساعت ۱۲ روز دوشنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۹/۱۷

تاریخ بازگشایی: ساعت ۱۲:۳۰ روز دوشنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۹/۱۷

تاریخ اعلام به برنده: ساعت ۱۳ روز دوشنبه مورخه ۱۴۰۴/۰۹/۱۷

عنوان مزایده	مدت اجاره	مبلغ پایه اجاره ماهیانه	مبلغ پایه اجاره بهای یکساله	سپرده شرکت در مزایده
واگذاری (اجاره) پارکینگ طبقاتی الغدیر	یکسال	۷۰۰/۰۰۰/۰۰	۸/۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال	۴۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال

شرایط عمومی: (ضمناً رعایت موارد ذیل الزامی است)

۱) برگزاری مزایده صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می‌باشد و کلیه مراحل فرآیند مزایده شامل دریافت اسناد مزایده، پرداخت تضمین شرکت در مزایده، ارسال پیشنهاد قیمت و اطلاع از وضعیت برنده بودن مزایده گران محترم از این طریق امکان‌پذیر می‌باشد.

۲) کلیه اطلاعات مورد اجاره شامل مشخصات، شرایط و نحوه اجاره در اعلان عمومی سامانه مزایده، قابل مشاهده، بررسی و انتخاب می‌باشد.

۳) سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه به معامله در اسناد مزایده در سامانه ستاد به آدرس (setadiran.ir) مندرج است.

روزنامه طرح نو شناسه آگهی: ۲۰۵۱۶۶۸ م الف: ۱-

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۸/۲۸

تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۹/۰۵

فرید پناهی - شهردار میناب

تحلیل تحولات ۲۰۲۳–۲۰۲۵ و آینده‌پژوهی محور ایران و مقاومت؛

خاورمیانه در بحران و رقابت

در سطح تحلیلی، این بند نشانه‌ی گذار از سیاست سنتی «اتکا به چتر دفاعی آمریکا» به سمت «هم‌پیمانی امنیتی چندجانبه» است که در آن کشورهای عربی می‌کوشند ضمن حفظ وابستگی راهبردی به آمریکا، قدرت نظارت و واکنش بومی خود را نیز تقویت کنند. همسویی دیپلماتیک با رژیم تروریستی و آمریکا: بیانی‌ی کویت (اکتبر ۲۰۲۵) در واقع صرفاً موضع‌گیری جمعی کشورهای عربی نبود، بلکه نشانه‌ای از شکل‌گیری سطح تازه‌ای از همگرایی سیاسی و امنیتی عربی-عبری-آمریکایی بود. برای نخستین بار، لحن رسمی شورای همکاری خلیج فارس با واژگان و چارچوب‌های امنیتی مشابه مواضع رژیم تروریستی و ایالات متحده تنظیم شد.

در همان روز انتشار بیانیه، وزارت خارجه‌ی آمریکا ضمن استقبال از آن اعلام کرد که «نگرانی کشورهای عربی درباره‌ی فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده‌ی ایران کاملاً مشروع است». به فاصله‌ی کوتاهی، سخنگوی نخست‌وزیر رژیم تروریستی نیز در بیانی‌های مشابه تأکید کرد که «همکاری اطلاعاتی با برخی شرکای خلیج فارس در حال تعمیق است و این امر به تقویت امنیت جمعی منطقه می‌انجامد».

برخی منابع خبری عربی از جمله الشرق الأوسط (۲۷ اکتبر ۲۰۲۵) نوشتند که متن اولیه‌ی بیانیه در جلسات مشورتی با مقامات وزارت خارجه‌ی آمریکا و نمایندگان رژیم تروریستی در بحرین تدوین شده است. از این منظر، می‌توان گفت که بیانی‌هی کویت نه فقط محصول نگرانی کشورهای عربی از ایران، بلکه نتیجه‌ی طراحی مشترک برای ایجاد چارچوب رسمی «پیمان ابراهیم ۲» بود؛ پیمانی که این‌بار به‌جای تمرکز بر عادی‌سازی سیاسی، هدفش نهاده‌سازی همکاری امنیتی علیه محور مقاومت و نفوذ منطقه‌ای ایران بود.

در سطح عملیاتی، این همسویی خود را در چند اقدام بعدی نشان داد:
* تشکیل کارگروه اطلاعاتی مشترک در نامه برای پایش تحرکات دریایی ایران در خلیج فارس.

* امضای تفاهم‌نامه‌ی امنیت سایبری میان امارات و رژیم تروریستی با پشتیبانی فنی شرکت‌های آمریکایی.
* حضور کارشناسان نظامی رژیم تروریستی در رزمایش مشترک آمریکا و کشورهای عربی تحت عنوان Guardian Shield ۲۰۲۵ در خاک عربستان.
به این ترتیب، مرزهای سنتی میان بلوک‌های عربی و عبری در حال فروریختن بود، و برای نخستین‌بار از دهه‌ی ۱۹۷۰، رژیم تروریستی نه به‌عنوان تهدید بلکه به‌عنوان «شریک امنیتی» در گفت‌مان رسمی شورای همکاری ظاهر شد. این تحول از منظر تاریخی، چرخشی ژرف در منطق سیاست خاورمیانه محسوب می‌شود؛ زیرا مسئله‌ی ایران، توانسته بود تضادهای دیرینه‌ی عربی - رژیم تروریستی را موقتاً به حاشیه براند و جای آن را رقابت فرقه‌ای و ژئوپلیتیکی جدیدی بگیرد.

همسویی دیپلماتیک با رژیم تروریستی و آمریکا: جمهوری اسلامی ایران، بیانی‌هی کویت و لحن هماهنگ آن با مواضع واشنگتن و تل‌آویو را «اتلافی علیه حاکمیت و امنیت ملی خود» تعبیر کرد. سخنگوی وزارت خارجه‌ی ایران در نشست خبری (۲۹ اکتبر ۲۰۲۵) اعلام کرد:

«کشورهای عربی باید بدانند که امنیت خلیج فارس از مسیر گفت‌وگو و همکاری درون‌منطقه‌ای می‌گذرد، نه از طریق دعوت از نیروهای خارجی و دشمنان دیرینه‌ی امت اسلامی.»

در سطح عملی، ایران چند اقدام متقابل انجام داد:

* افزایش گشت‌های دریایی و تمرین‌های موشکی در خلیج فارس، با هدف نمایش قدرت بازدارندگی.
* گسترش همکاری امنیتی با عراق، سوریه و قطر، به‌ویژه در زمینه‌ی تبادل داده‌های راداری و ضدپهپادی.
* تشدید فعالیت‌های دیپلماتیک در شرق آسیا و روسیه برای مقابله با انزوای سیاسی در خاورمیانه عربی.
به موازات این واکنش‌ها، دستگاه رسانه‌ای و تبلیغاتی ایران نیز کوشید روایت رسمی تازه‌ای بسازد؛ اینکه «اتلاف عربی - عبری» پروژه‌ای ساختگی و ناپایدار است که به‌زودی در برابر فشار افکار عمومی جهان اسلام فرو خواهد پاشید. با این حال، واقعیت میدانی نشان می‌داد که موازنه‌ی منطقه‌ای به زیان ایران در حال تغییر است. همکاری اطلاعاتی و نظامی میان رژیم تروریستی و کشورهای خلیج فارس، دست‌کم در کوتاه‌مدت، موجب محدود شدن آزادی عمل نیروهای وابسته به ایران در یمن، سوریه و حتی آب‌های جنوبی شد.

با وجود این، ایران در بلندمدت کوشید با بهره‌گیری

از شبکه‌ی محور مقاومت و دیپلماسی انرژی، این فشارها را خنثی کند. افزایش صادرات نفت به چین، تحکیم روابط با روسیه در قالب «اتحاد ضدتحریم»، و نقش‌آفرینی فعال در پروژه‌ی کریدور شمال - جنوب، بخشی از سیاست متقابل ایران برای تغییر صحنه‌ی رقابت از نظامی به اقتصادی و ژئواکونومیک بود. در نتیجه، اگرچه سال‌های ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۵ دوره‌ی اوج فشار بین‌المللی و منطقه‌ای بر تهران به شمار می‌رفت، اما این فشارها نتوانستند موجب تغییر بنیادین در رفتار یا راهبرد کلان ایران شوند. تنها پیامد پایدار آن، امنیتی‌تر شدن سیاست خاورمیانه بود؛ جایی که هر بحران دیپلماتیک بالقوه به موضوعی نظامی بدل می‌شود، و هر توافق اقتصادی، جنبه‌ای امنیتی پیدا می‌کند.

پیامدها و تحلیل

فشارهای منطقه‌ای و بین‌المللی علیه ایران، طی سال‌های ۲۰۲۳-۲۰۲۵، پیامدهای چندجانبه و پیچیده‌ای داشت که نه تنها ابعاد دیپلماتیک، بلکه امنیتی، نظامی و روانی منطقه را تحت تأثیر قرار داد:

فشار دیپلماتیک و مشروعیت‌بخشی: بیانیه‌های شورای همکاری خلیج فارس و هماهنگی آن‌ها با ایالات متحده و اتحادیه اروپا، ایران را در محافل بین‌المللی بیشتر منزوی کرد و توانایی تهران برای کاهش فشار تحریمی و مشروعیت‌بخشی به برنامه‌های هسته‌ای و موشکی‌اش را محدود ساخت. این فشار دیپلماتیک، نشان‌دهنده‌ی شکل‌گیری یک «چارچوب امنیتی چندجانبه» بود که در آن دولت‌های منطقه‌ای نقش مؤثر و مستقیم در نظارت بر اقدامات ایران داشتند، و تنها اهرم فشار آمریکا یا سازمان ملل محسوب نمی‌شد.

پیام امنیتی به محور مقاومت: تمرکز بر محدودسازی توان نظامی ایران و افزایش نظارت بر گروه‌های نیابتی، سنگالی روشن به حزب‌الله لبنان، کتاب حزب‌الله عراق، انصارالله یمن و سایر نیابتی‌های ایران ارسال کرد. پیام این بود که حمایت مستقیم یا غیرمستقیم از اقدامات نظامی فراتر از خطوط قرمز منطقه‌ای و بین‌المللی، می‌تواند واکنش‌های متقابل از سوی ائتلاف آمریکا - خلیج فارس و حتی رژیم تروریستی به همراه داشته باشد. این اقدام، نشان‌دهنده تلاش برای بازسازی توازن قدرت و ایجاد بازدارندگی چندسطحی بود. تنش و واکنش‌های متقابل: ایران ضمن محکومیت فشارها، تهدید به پاسخ مستقیم و اقدامات متقابل در جبهه‌های نظامی، سایبری و حتی اقتصادی کرد. این پاسخ‌ها باعث شکل‌گیری چرخه‌ای از تنش‌های متقابل و بی‌ثباتی منطقه‌ای شد. تحلیلگران امنیتی معتقدند که این چرخه، موجب افزایش ریسک «درگیری‌های محدود اما مستمر» (Persistent Low-Intensity Conflicts) شد که می‌تواند زیرساخت‌های اقتصادی و امنیتی کشورهای منطقه را در بلندمدت تهدید کند.

پیامد ساختاری برای رقابت منطقه‌ای: دوره‌ی ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۵ نشان داد که فشارهای ترکیبی بین‌المللی و منطقه‌ای نه تنها ابزار مهار ایران هستند، بلکه زمینه‌ساز شکل‌گیری جبهه‌های جدید رقابت، افزایش واکنش‌های نیابتی و آماده‌سازی شرایط برای عملیات‌های نظامی مستقیم یا محدود در آینده شدند. همچنین، این فشارها موجب تغییر تدریجی در الگوهای همکاری و هماهنگی میان کشورهای عربی حاشیه خلیج فارس شد، به‌طوری که همکاری‌های امنیتی و اطلاعاتی منطقه‌ای جایگاه برجسته‌تری در سیاست‌های راهبردی پیدا کرد و مسیر تعاملات ایران با همسایگان و قدرت‌های فرامنطقه‌ای را پیچیده‌تر ساخت. به این ترتیب، دوره‌ی ۲۰۲۳-۲۰۲۵ نشان داد که فشارهای ترکیبی بین‌المللی و منطقه‌ای نه تنها ابزار مهار ایران است، بلکه زمینه‌ساز شکل‌گیری جبهه‌های جدید رقابت، افزایش واکنش‌های نیابتی و آماده‌سازی شرایط برای عملیات‌های نظامی مستقیم یا محدود در آینده شد.

تأثیر روانی و سیاسی بلندمدت: علاوه بر تأثیر عملی، فشارها پیامدهای روانی نیز داشت. ایران و محور مقاومت، ضمن حفظ ظرفیت عملیاتی خود، اقدام به تقویت انسجام داخلی، بازسازی شبکه‌های فرماندهی و برجسته‌سازی گفت‌مان مقاومت فعال کردند. از سوی دیگر، کشورهای عربی و آمریکا تلاش کردند با ایجاد نمایی از انسجام و قدرت بازدارنده، بر تصمیمات تهران تأثیر بگذارند. این همزمانی فشار و بازدارندگی، وضعیت خاورمیانه را وارد مرحله‌ای کرد که هر اقدام کوچک، قابلیت گسترش سریع و چندجانبه را داشت.

ب- فشار اتحادیه اروپا

همزمان با فشارهای منطقه‌ای و اقدامات شورای

همکاری خلیج فارس، اتحادیه‌ی اروپا نیز نقش مهمی در مهار ایران ایفا کرد. دیپلمات‌های اروپایی با صدور بیانیه‌های مکرر، اعمال تحریم‌های اقتصادی محدود و نظارت بر برنامه‌های هسته‌ای و موشکی، تهران را موظف کردند شفافیت کامل ارائه دهد. اتحادیه اروپا به‌ویژه بر این نکته تأکید داشت که ادامه‌ی برنامه‌ی موشکی ایران و اشغال جزایر اماراتی، نه تنها تهدیدی مستقیم برای ایتات متطقه است، بلکه نقض قوانین بین‌المللی و منشور سازمان ملل محسوب می‌شود.

از منظر تحلیلی، فشار دیپلماتیک اروپا دو هدف اصلی را دنبال می‌کرد: نخست، محدود کردن فضای مانور ایران در عرصه‌ی بین‌المللی و دوم، ایجاد پیوندی عملی میان دیپلماسی اروپایی و اقدامات منطقه‌ای کشورهای عربی و آمریکا این رویکرد نشان‌دهنده‌ی گذار اروپا از سیاست سنتی «میانجی‌گری صرف» به نقش فعال‌تر در شکل‌دهی به توازن قدرت منطقه‌ای بود. به عبارت دیگر، اروپایی‌ها تلاش کردند همزمان با کاهش تنش، نفوذ تهران را در منطقه و بر محورهای نیابتی محدود کنند، و این سیاست، ایران را در موضع نسبتاً منزوی قرار داد و گزینه‌های دیپلماتیک تهران را محدود ساخت.

فشارهای نظامی و دیپلماتیک، پیامدهای حقوقی و بین‌المللی گسترده‌ای نیز دارند. حملات مستقیم آمریکا و رژیم تروریستی به تأسیسات ایران، نگرانی‌هایی درباره‌ی نقض حاکمیت ملی و منشور سازمان ملل ایجاد کرده است. اتحادیه‌ی اروپا و شورای امنیت، با صدور بیانیه‌ها و اعمال تحریم‌های محدود، تلاش کردند تا چارچوب قانونی و دیپلماتیک مناسبی برای مدیریت بحران فراهم کنند. این فشار حقوقی، محدودیت‌هایی برای اقدام مستقیم کشورهای درگیر ایجاد کرده و لزوم رعایت اصول بین‌المللی و دیپلماسی چندجانبه در حل و فصل بحران‌های منطقه‌ای را آشکار می‌سازد.

ج- فشار نظامی و اطلاعاتی

علاوه بر فشارهای دیپلماتیک و اقتصادی، فشار نظامی و اطلاعاتی مستقیم نیز علیه ایران و محور مقاومت اعمال شد. این فشارها چند بعد مهم داشت که نشان‌دهنده‌ی تحول راهبردی در سیاست مهار ایران است:

حملات مشترک رژیم تروریستی و آمریکا: ترکیبی از حملات پهپادی، موشکی و عملیات سایبری به تأسیسات هسته‌ای و پایگاه‌های نظامی ایران اجرا شد. این اقدامات با هدف کاهش توان بازدارندگی تهران و ایجاد فشار مستقیم بر برنامه‌های حساس هسته‌ای و موشکی طراحی شده بود. از منظر راهبردی، این اقدامات نشانه‌ی گذار از فشار صرفاً اقتصادی و دیپلماتیک به فشار عملیاتی و نظامی هدفمند بود، به‌گونه‌ای که تأثیر آن هم بر بعد روانی و هم عملیاتی ایران ملموس باشد.

هدف قرار دادن شبکه‌های نیابتی ایران: عملیات محدود نظامی علیه گروه‌هایی مانند حزب‌الله لبنان، حشد الشعبی عراق و گروه‌های فلسطینی باعث کاهش هماهنگی عملیاتی و ایجاد بازدارندگی روانی شد. این اقدامات نشان داد که فشار نظامی صرفاً به خاک ایران محدود نیست، بلکه شبکه‌های نیابتی و گروه‌های وابسته نیز هدف‌گیری می‌شوند تا نفوذ منطقه‌ای ایران محدود شود. تحلیلگران نظامی معتقدند این سیاست، ظرفیت تهران برای استفاده از نیروهای نیابتی به‌عنوان «بازی قدرت منطقه‌ای» را موقتاً تضعیف کرد، اما همزمان موجب شد محور مقاومت به بازسازی سریع شبکه‌های فرماندهی و افزایش آمادگی تاکتیکی روی بیورد.

تورر و تهدید رهبران کلیدی: حذف یا تهدید رهبران برجسته‌ی محور مقاومت، از جمله رهبران حزب‌الله و گروه‌های فلسطینی، نمونه‌ای از فشار نظامی و اطلاعاتی هدفمند بود. این اقدامات، علاوه بر کاهش توان عملیاتی کوتاه‌مدت، پیام روانی روشنی به تهران ارسال کرد که هیچ نقطه‌ی حیاتی و هیچ چهره‌ی کلیدی امن نیست. در نتیجه، ایران و متحدانش مجبور شدند شبکه‌های فرماندهی و لجستیکی خود را بازسازی کنند و تاکتیک‌های امنیتی و حفاظتی را تقویت نمایند.

از منظر تحلیلی، فشار نظامی و اطلاعاتی در کنار فشار دیپلماتیک و اقتصادی، نشان‌دهنده‌ی سیاست «فشار چندبعدی» بود؛ سیاستی که نه تنها بر کاهش توان نظامی ایران تمرکز داشت، بلکه هدف آن بازدارندگی روانی، تضعیف شبکه‌های نیابتی و تحمیل هزینه‌های بالای عملیاتی بر تهران بود. این ترکیب فشارها، مرحله‌ای تازه از رقابت امنیتی چندسطحی در خاورمیانه ایجاد کرد که در آن، تعامل میان فشارهای دیپلماتیک، اقتصادی و نظامی، تعیین‌کننده‌ی توازن

چهارشنبه ۵ آذر ماه ۱۴۰۴ - سال نوزدهم - شماره ۳۴۵۰

قدرت منطقه‌ای شد.

د- پیامدهای فشار بین‌المللی و منطقه‌ای

اعمال فشارهای همزمان سیاسی، اقتصادی، نظامی و اطلاعاتی علیه ایران، معادلات امنیتی و ژئوپلیتیکی خاورمیانه را وارد مرحله‌ای پیچیده و چندلایه کرد. این فشارها پیامدهای کوتاه‌مدت و میان‌مدت داشتند که قابل تحلیل در سه محور اصلی هستند:

تشدید تنش‌ها و جنگ‌های نیابتی: اعمال فشارهای منطقه‌ای و بین‌المللی، واکنش‌های متقابل ایران و گروه‌های نیابتی آن را شدت بخشید. نمونه‌های بارز شامل افزایش عملیات موشکی و پهپادی علیه اهداف رژیم تروریستی و عربی، حملات محدود علیه نیروهای ائتلاف در سوریه و عراق، و اقدامات تلافی‌جویانه‌ی حوثی‌ها در یمن بود. این وضعیت، زمینه‌ساز جنگ‌های نیابتی گسترده‌تر و افزایش رقابت قدرت‌ها در منطقه شد و امنیت مرزهای کشورهای همسایه را به شدت تهدید کرد. تحلیلگران معتقدند که این جنگ‌های نیابتی، ضمن محدود کردن وقت آزادی عمل تهران، موجب افزایش هزینه‌های عملیاتی و پیچیدگی تصمیم‌گیری سیاسی در منطقه گردید.

کاهش توان بازدارندگی کوتاه‌مدت ایران: فشارهای ترکیبی، به‌ویژه حملات نظامی و اطلاعاتی مستقیم به تأسیسات هسته‌ای و شبکه‌های نیابتی، باعث کاهش هماهنگی و توان عملیاتی گروه‌های وابسته به تهران شد. حملات پهپادی، ترور رهبران کلیدی و عملیات سایبری، ظرفیت پاسخ سریع ایران را محدود کرد و موقتاً بر توازن قدرت منطقه‌ای اثر گذاشت. با این حال، تجربه نشان داد که بازسازی سریع شبکه‌های فرماندهی و سامانه‌ها، اثرات بلندمدت را محدود می‌سازد. تهران همچنان توان حفظ نفوذ منطقه‌ای خود را دارد و با اتخاذ تاکتیک‌های جایگزین و افزایش تدابیر امنیتی، ظرفیت خود برای واکنش‌های متقابل را بازیابی می‌کند.

افزایش اهمیت دیپلماسی و فشار چندجانبه: این فشارها نشان دادند که مهار یک بازیگر منطقه‌ای قدرتمند نیازمند ترکیبی از ابزارها است: دیپلماسی فعال، تحریم اقتصادی، عملیات نظامی محدود و هماهنگی با متحدان منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای. بیانی‌های شورای همکاری خلیج فارس، اقدامات اتحادیه اروپا و حملات هماهنگ رژیم تروریستی و آمریکا، نمونه‌ای از این رویکرد چندلایه بودند. ایجاد این ائتلاف‌ها نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل‌دهی معادلات منطقه‌ای و محدودسازی ایران ایفا کرد و نشان داد که فشار جمعی، در کوتاه‌مدت می‌تواند واکنش‌ها را کنترل و توان بازدارندگی رقیب را کاهش دهد. با این حال، این فشارها تعادل امنیتی را دائمی نکردند و نشان دادند که بازیگران منطقه‌ای، از جمله ایران، می‌توانند با بهره‌گیری از شبکه‌های نیابتی و ظرفیت‌های راهبردی خود، فشارها را خنثی کنند و توازن قدرت را بازتعریف نمایند.

ه- بعد اقتصادی و انرژی

تحولات نظامی و فشارهای منطقه‌ای و بین‌المللی، اثرات قابل توجهی بر اقتصاد و امنیت انرژی خاورمیانه داشته است. حملات مستقیم به تأسیسات هسته‌ای و نظامی ایران، تهدید خطوط لوله و مسیرهای حمل‌ونقل نفتی، و بی‌ثباتی در یمن و دریای سرخ، موجب نوسان شدید قیمت نفت و نگرانی در بازار جهانی انرژی شد. کشورهای همسایه و بازیگران منطقه‌ای با مواجهه با کاهش صادرات نفت و افزایش هزینه حمل‌ونقل دریایی، تحت فشار اقتصادی قرار گرفتند و این امر، اهمیت امنیت انرژی را به عنوان یکی از ابزارهای راهبردی در رقابت منطقه‌ای نشان داد. علاوه بر آن، تحریم‌های اقتصادی و محدودسازی دسترسی ایران به بازارهای جهانی، پیامد مستقیم بر رشد اقتصادی، نرخ تورم و توان تأمین نیازهای داخلی تهران داشت و فشار بر سیاست‌گذاران داخلی ایران را افزایش داد.

و - بعد انسانی و پناهندگان

جنگ‌های نیابتی، فشارهای نظامی و حملات مستقیم، بحران‌های انسانی گسترده‌ای در منطقه ایجاد کرده است. میلیون‌ها نفر در سوریه، عراق و یمن آواره شده‌اند و موج پناهندگان به کشورهای همسایه مانند لبنان، اردن و عربستان افزایش یافته است. این شرایط موجب کمبود منابع، فشار اقتصادی، بحران بهداشت و افزایش نابرابری‌ها شده و امنیت داخلی کشورهای میزبان را نیز تحت تأثیر قرار داده است. پیامدهای انسانی، همزمان با تنش‌های نظامی و دیپلماتیک، پیچیدگی سیاست‌گذاری و مدیریت بحران را برای بازیگران منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای افزایش داده و ضرورت توجه به ابعاد انسانی در راهبردهای امنیتی را برجسته کرده است.

طرح نو؛ جمشید پوراسمعیل نیازی بخش پنجم؛

۹- فشار بین‌المللی و منطقه‌ای (۲۰۲۳-۲۰۲۵)

در سال‌های اخیر، جمهوری اسلامی ایران زیر فشارهای چندوجهی و فزاینده‌ای قرار گرفته است. این فشارها نه‌تنها از سوی قدرت‌های غربی، بلکه از جانب همسایگان عرب خلیج فارس نیز دنبال شده‌اند. در واقع، از سال ۲۰۲۳ به بعد، سیاست مهار ایران از یک چارچوب صرفاً بین‌المللی به قالبی «منطقه‌محور و چندلایه» تغییر یافت؛ به‌گونه‌ای که واشنگتن و تل‌آویو، مدیریت فشار را به ائتلافی از دولت‌های عربی واگذار کردند تا هزینه‌ی سیاسی مستقیم خود را کاهش دهند و در عین حال، فشار را از طریق سازوکارهای منطقه‌ای حفظ کنند.

این روند در اکتبر ۲۰۲۵ با نشست وزیران شورای همکاری خلیج فارس در کویت به اوج رسید. بیانی‌هی پنج‌بندی این نشست را می‌توان سندی راهبردی دانست که هدف آن تبدیل «نگرانی‌های امنیتی عربی» به «چارچوب الزام‌آور منطقه‌ای» علیه ایران بود. نکات اصلی و تحلیل راهبردی هر بند چنین است:

الف- فشار شورای همکاری خلیج فارس

همکاری کامل ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی: در این بند، شورا از تهران خواست تا به‌طور کامل با آژانس همکاری کند و اجازه‌ی بازرسی‌های بدون محدودیت را بدهد. این درخواست، صرفاً جنبه‌ی فنی نداشت، بلکه حامل پیام سیاسی روشنی بود: کشورهای عربی می‌خواستند خود را از جایگاه «ناظر» به جایگاه «ذی‌نفع مستقیم در امنیت هسته‌ای» ارتقا دهند. از منظر تحلیلی، این موضع نشانگر تلاشی برای ایجاد نوعی «چارچوب نظارتی منطقه‌ای» در کنار آژانس بین‌المللی است، مشابه الگویی که در دهه‌ی ۱۹۹۰ میان کشورهای جنوب شرق آسیا و سازمان اس‌مان در زمینه‌ی عدم اشاعه شکل گرفت.

افزون بر این، تأکید شورا بر اینکه ایران نباید حملات رژیم تروریستی و آمریکا به فرود و نظنز را «بهبانه» کند، نشان‌دهنده‌ی پذیرش ضمنی مشروعیت اقدام‌های خصمانه و متجاوزانه‌ی رژیم تروریستی از سوی دولت‌های عربی است - تحولی که فاصله‌ی آنها با سیاست رسمی سازمان ملل را آشکار می‌کند. پایان اشغال سه جزیره اماراتی: در این بند، بیانیه به مسئله‌ی جزایر تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی پرداخت و از ایران خواست تا به‌جای «تحمیل وضعیت موجود»، وارد گفت‌وگوهای چندجانبه تحت نظارت بین‌المللی شود. این موضوع سال‌ها در ادبیات شورای همکاری مطرح بود، اما در بیانی‌هی ۲۰۲۵ نخستین بار به‌عنوان «تهدید امنیتی فعال» تعبیر شد. از منظر ژئوپلیتیکی، چنین زبانی به معنای انتقال مسئله از سطح حقوقی به سطح امنیت جمعی است. این بند در واقع می‌کوشید پیوندی میان حضور ایران در جزایر و تهدیدات موشکی آن برقرار کند تا پرونده‌ای واحد علیه تهران شکل گیرد - الگویی که یادآور سیاست «امنیت تجمعی» ناتو در برابر روسیه است.

خلع سلاح موشک‌های بالستیک و پهپادهای ایران: این بند از مهم‌ترین بخش‌های بیانیه به شمار می‌رفت و مستقیماً به راهبرد بازدارندگی ایران مربوط می‌شد. کشورهای شورای همکاری با استناد به قطعنامه‌ی ۲۲۳۱ شورای امنیت، خواستار محدودسازی فناوری موشکی و پهپادی ایران شدند و پیشنهاد ایجاد «سازوکار هشدار زودهنگام مشترک» برای رهگیری و تحلیل پرتاب‌ها را مطرح کردند. این پیشنهاد بعدها در گفت‌وگوهای غیرعلنی با فرماندهی مرکزی آمریکا (ستکام) به‌صورت طرح اولیه‌ی سامانه‌ی دفاع هوایی منطقه‌ای (Integrated Air and Missile Defense) درآمد.

پیام اجتماعی

جوانان و نوجوانانی که از توانایی « نه گفتن »

به پیشنهادهای غیر اخلاقی بر خوردارند، از آلوده شدن به انحرافات اجتماعی مصون می مانند

مدیرکل امور مالیاتی استان: فرار مالیاتی ۳۳۶۰ میلیارد ریالی در آذربایجان غربی شناسایی شد

مدیرکل امور مالیاتی آذربایجان غربی از شناسایی یک مورد فرار مالیاتی بزرگ به ارزش ۳ هزار و ۳۶۰ میلیارد ریالی خبر داد. جعفر پورمختار در این زمینه افزود: اداره کل امور مالیاتی استان آذربایجان غربی با همکاری اداره کل اطلاعات استان، در راستای مقابله با فرار مالیاتی، توانست از سوءاستفاده گسترده‌ای در فرآیند استرداد مالیات بر ارزش افزوده جلوگیری کند. وی ادامه داد: بررسی‌های واحد بازرسی و مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی و کسب اطلاعات دقیق از اداره کل اطلاعات استان، تخلفاتی را در پرونده یک شرکت فعال در حوزه طلا و جواهر کشف کرد که مانع تصویب ۳ هزار و ۳۶۰ میلیارد ریالی از حقوق دولت شد. مدیرکل امور مالیاتی آذربایجان غربی توضیح داد: در این پرونده، معامله‌های کلان در زمینه صادرات طلا

مزی بودن استان، خرید و فروش کارت‌های بازرگانی و پوله‌وری را یکی از مهم‌ترین بسترهای فرار مالیاتی دانست و بر لزوم نظارت دقیق بر اهلیت دریافت‌کنندگان کارت‌های مذکور تأکید کرد.

مدیرکل پشتیبانی امور دام استان خبر داد:

توزیع ۵۷ هزار تن نهاده دامی در آذربایجان غربی

مدیرکل پشتیبانی امور دام آذربایجان غربی گفت: از ابتدای سال جاری تا پایان مهرماه، بیش از ۵۷ هزار تن انواع نهاده‌های دامی در استان توزیع شده که نقش مهمی در تأمین نیاز تولیدکنندگان و تنظیم بازار ایفا کرده است. مصطفی زاهد با تشریح اقدامات این اداره کل اظهار کرد: در هفت ماه گذشته سال جاری، ۱۳ هزار تن جو دامی وارداتی، ۳۱ هزار و ۵۰۰ تن ذرت وارداتی و ۱۲ هزار و ۵۶۰ تن کنجاله سویا وارداتی در استان توزیع شده است. زاهد خاطر نشان کرد: این نهاده‌ها مستقیماً در اختیار دامداران، مرغداران و کارخانجات تولید خوراک دامی قرار گرفته و به استمرار چرخه تولید گوشت و شیر کمک کرده است. وی افزود: در حوزه حمایت از تولیدکنندگان پروتئین نیز، ۱۳۱۱ تن گوشت مرغ منجمد در ایام پیک تولید خریداری و ذخیره‌سازی شده است تا ضمن تقویت ذخایر استراتژیک، از تولیدکنندگان داخلی حمایت شود. مدیرکل پشتیبانی امور دام استان ادامه داد: در راستای تنظیم بازار و حمایت از مصرف‌کنندگان، ۲۷۴ تن گوشت قرمز و ۹۴۰ تن گوشت مرغ منجمد در مناسبت‌های مختلف با هماهنگی سازمان جهاد کشاورزی و کارگروه تنظیم بازار استان توزیع شده است. این اقدامات با هدف ثبات قیمت‌ها و دسترسی آسان‌تر مردم به کالاهای اساسی انجام گرفته است.

شماره آگهی: ۲۰۲۷۸۶۰

روزنامه طرح نو

شماره: ۱۴۰۴۶۰۳۰۴۰۱۳۰۲۰۵۲۹
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۷/۲۳

هیأت موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی (نوبت دوم)

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۱۴۰۴۶۰۳۰۴۰۱۳۰۲۰۵۲۹ هیأت اول/ دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک ششتر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای/ خانم مریم لعلی فرزند داود بشماره شناسنامه ۱۲۱۶۲ صادره از در ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۶۶۴۶۸ متر مربع مفروزی از پلاک ۲۹ اصلی واقع در سیس بخش ۱۶ تبریز واقع در مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۸/۱۸
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۹/۰۵

صمد خاکپور اقدام
رئیس ثبت اسناد و املاک ششتر

شماره آگهی: ۲۰۲۷۸۶۲

روزنامه طرح نو

شماره: ۱۴۰۴۶۰۳۰۴۰۱۳۰۲۰۵۳۰
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۷/۲۳

هیأت موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی (نوبت دوم)

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۱۴۰۴۶۰۳۰۴۰۱۳۰۲۰۵۲۹ هیأت اول/ دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک ششتر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای/ خانم اکرم لعلی سیس فرزند کاظم بشماره شناسنامه ۳۳۶۱ صادره از در ششدانگ زمین مزروعی به مساحت ۱۵۳۸۶۸ مترمربع مفروزی از پلاک ۲۹ اصلی واقع در سیس بخش ۱۶ تبریز واقع در آذربایجان

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۸/۱۸
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۹/۰۵

صمد خاکپور اقدام
رئیس ثبت اسناد و املاک ششتر

شماره آگهی: ۲۰۴۵۶۸۷

روزنامه طرح نو

شماره: ۱۴۰۴۶۰۳۰۴۰۱۰۱۱۷۵۸۱
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۸/۱۷

هیأت موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی (نوبت دوم)

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۱۳۸۹۱ - ۱۴۰۴/۷/۹ هیأت اول موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک آهر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای حبیب خانی فرزند باباکشی بشماره پرونده ۵۱۸/۱۴۰۴/ه در ششدانگ یک قطعه باغ به مساحت ۱۳۴۲۰۱۶ مترمربع مفروزی از پلاک ۵۱ فرعی از ۱۵۱-

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۸/۲۰
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۹/۰۵

ابراهیم نوری
رئیس ثبت اسناد و املاک آهر

شماره آگهی: ۲۰۴۸۳۱۳

روزنامه طرح نو

شماره: ۱۴۰۴۶۰۳۰۴۰۱۳۰۲۳۳۴۰
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۸/۲۰

هیأت موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی (نوبت اول)

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۱۴۰۴۶۰۳۰۴۰۱۳۰۱۴۲۳۱ هیأت اول/ دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک ششتر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی خانم/ آقای قادر دولخواه فرزند احمد بشماره شناسنامه ۵ صادره از در ششدانگ باغ به مساحت ۲۲۶۶۰۸ متر مربع مفروز و مجزا شده از ۲۰۲ فرعی از ۲۱ اصلی بخش ۱۶ تبریز

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۹/۰۵
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۹/۲۲

صمد خاکپور اقدام
رئیس ثبت اسناد و املاک ششتر

شماره آگهی: ۲۰۴۶۲۴۲

روزنامه طرح نو

شماره: ۱۴۰۴۶۰۳۰۴۰۱۳۰۲۳۳۴۰
تاریخ: ۱۴۰۴/۰۸/۲۰

هیأت موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی (نوبت دوم)

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۱۴۰۴۶۰۳۰۴۰۱۳۰۱۴۲۳۱ هیأت اول/ دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک ششتر تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای حمید پاشاپور فرزند قربان بشماره شناسنامه ۶۰۲ صادره از آهر در یک باب ساختمان به مساحت ۱۸۳۰۲۰ مترمربع پلاک ۷۰۳۳ فرعی از ۲۴ اصلی مفروز و مجزی شده از پلاک ۱۰۵۵ فرعی از ۲۴ اصلی بخش ۳۱ تبریز واقع در کلیبر خریداری از آقای ابراهیم پناهی هجراندوست و خانم ثریا شکوری بموجب مبیاعه نامه محرز گردیده است.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۴/۰۸/۲۰
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۴/۰۹/۰۵

سجاد مختاری ملانی
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک شهرستان کلیبر

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی (نوبت اول) کارگران بازنشسته مشمول قانون کار شهرستان ملکان

بدینوسیله به اطلاع اعضای کانون بازنشستگان مشمول قانون کار می رساند جلسه مجمع عمومی عادی نوبت اول کانون بازنشستگان در ساعت ۱۱ صبح روز دوشنبه مورخه ۱۴۰۴/۱۰/۲۲ در محل سالن اجتماعات اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی مکان واقع در جاده آروق نرسیده به زیرگذر برگزار خواهد شد. لذا از کلیه اعضاء دعوت می‌شود در موعد مقرر در جلسه مجمع حضور بهم رسانند و کسانی که تمایل به کاندیداتوری هیئت مدیره و بازرسی را دارند، می توانند با در دست داشتن یک قطعه عکس و کپی کارت ملی به کانون شهرستان ملکان مراجعه و تقاضای کتبی خود را تحویل نمایند.

دستور جلسه

- ۱- گزارش و تصویب بیلان سال ۱۴۰۴ و عملکرد سال ۱۴۰۴
- ۲- تصویب بودجه برای هزینه‌های سال ۱۴۰۴
- ۳- انتخاب اعضای اصلی و علی البدل هیات مدیره بازرسی

روزنامه طرح نو

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۰۹/۰۵
کانون کارگران بازنشسته و مشمول قانون کار شهرستان ملکان

صاحب امتیاز، مدیر مسئول و سردبیر: دکتر محمدرضا ربانی

آدرس تبریز: خیابان امام – مابین چهارراه منصور و میدان ساعت – جنب مسجد کبود

مجمع تجاری ابریشم – طبقه اول – واحد شماره ۹ شماره تماس: ۳۵۲۴۱۹۵۲

آدرس ارومیه: ابتدای خیابان سرداران ۱- پ ۲۲- طبقه ۳- واحد ۱۱

تلفکس: ۰۴۴-۳۲۲۴۸۵۸۸

لینتوگرافی و چاپ: شاخه سبز

گزارش

۵۰ درصد ترافیک تبریز در مدار پاساژها می چرخد!

طرح نو؛ گروه شهری

تعدد و تراکم مراکز خرید، پاساژها و مجتمع های رفاهی، تفریحی قدیم و جدید در مناطق مختلف، تبریز را به شهر پاساژها معروف کرده؛ صفتی که صد البته با عارضه چالش برانگیزی به نام «ترافیک» پیرامونی این مراکز نیز عجین شده است!

پدیده «پاساژگردی»، یکی از اصلی ترین شاخص های دخیل در پروسه «گردشگری شهری» ایران و جهان به شمار می رود که امروزه به بخش لاینفکی از زیست روزانه شهروندان در جوامع شهری تبدیل شده است؛ زیستی که هم لذت خرید و هم گذران اوقات فراغت و حتی تفریح را، یکجا، برای شهروندان فراهم می کند! با این وجود، تراکم و انباشت همیشگی و دائمی ترافیک در مسیرهای منتهی به مراکز خرید و پیرامون پاساژها و مجتمع های رفاهی، تفریحی شهر، از مهم ترین چالش ها و عارضه های بحث برانگیز مدیریتی، نظارتی و سیاست گذاری به شمار می رود که حتی با وجود رعایت حداقلی الزامات و پیوست های ترافیکی توسط مالکان و بانیان این مراکز از یک سو و اعمال مقررات و الزامات نظارتی و کنترلی بالادستی از سوی دیگر، همچنان در مرحله مزاید و تراحم، لاینحل باقی مانده است. مروری بر پراکندگی مهم ترین و بزرگ ترین مراکز خرید، مجتمع های تجاری، رفاهی و پاساژهای قدیم و جدید تبریز، با احتساب دیرینگی و تراکم هسته اصلی این قبیل مراکز در محدوده مناطقی نظیر بازار تبریز، شریعتی، محقق، منصور و مناطق پیرامونی، نشان می دهد که تقریباً، نیمی از ترافیک شهری تبریز در طول شبانه روز، به سمت پاساژهای تبریز روانه می شود، چالشی که با فرض نبود این مراکز، چه بسا این میزان از ترافیک شهری نیز، به مرحله زایش و مزاید نمی رسید!

قفل ترافیکی دائمی، به ویژه در ساعات

گزارش

طرح نو؛ سردبیر

نام هر شهر، مانند روحی است که در طول قرن‌ها شکل می‌گیرد و به لایه‌های فرهنگ، جغرافیا و اسطوره تبدیل می‌شود. در میان نام‌هایی که تاریخ ایران را به پیش از میلاد و به عصر پادشاهان آشوری و ماد پیوند می‌دهند، تبریز جایگاهی استثنایی دارد. این نام تنها هویت یک شهر نیست، بلکه نشانه‌ای از پیوستگی تمدنی در قلب آذربایجان است، جایی که از هزاران سال پیش تا امروز، مرکز دادوستد، اندیشه و پایداری ایرانی بوده است.

اما تبریز همیشه «تبریز» نامیده نمی‌شد. در کهن‌ترین متون بین‌النهرینی، از جمله کتیبه‌ی سارگن دوم، پادشاه آشور (قرن هشتم پیش از میلاد)، نامی به چشم می‌خورد که شبیه واژه‌ی امروزی آن است: «تاوروی» – تارماکیس». در نگاه نخست، این ترکیب عجیب به نظر می‌رسد، اما پژوهش‌های زبان‌شناسی و باستان‌شناسی نشان می‌دهد که همین واژه، نخستین اشاره‌ی تاریخی به تبریز کنونی است؛ شهری که در محل فعلی یا اندکی آن‌سوتر قرار داشته و بعدها در متون یونانی، فارسی، عربی و لهجه‌های محلی به اشکال مختلفی چون تاوروژ، داورژ، تبریز، تبریز و تبریز آمده است.

تحول زبانی و تاریخی نام تبریز، نمونه‌ای درخشان از چگونگی تغییر واژگان در عبور از زبان‌های مختلف تمدن‌هاست. در دوره‌ی آشوری، واژه‌ی «تاوروی» با معناهای نمادین و مهندسی همراه بود. پژوهشگران برجسته‌ای چون ایگور دیاکونوف و.ع. فاضلی، در مطالعات زبان آشوری قدیم واژه‌ی «تارماکیس» را به معنی «قلعه‌ی دو لایه» دانسته‌اند؛ مفهومی که با توپوگرافی تبریز سازگار به نظر می‌رسد، زیرا شهر در میان ارتفاعات حفاظت‌شده قرار دارد و در دوران باستان احتمالاً ساختار دفاعی دوحصاری داشته است.

از سوی دیگر، زبان‌شناسانی همچون خ. هویرگ و ای. گراوتوفسکی، این واژه را از منظر اوستایی و اسطوره‌ای بررسی کرده‌اند. آنان «تائوری» را «دیو الهی» یا نیرویی

طرح نو

رتبه ۳ در طرح رتبه بندی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

کابوس سرعت غیرمجاز در خیابان‌های تبریز

طرح نو؛ حمیدرضا سامبرانی

در طی چند روز اخیر خیابان های تبریز تبدیل به قتلگاه شده و روزانه چندین تصادف وحشتناک در سطح شهر اتفاق می‌افتد.

به گزارش نصر، چند روزی است اخبار تصادفات شدید رانندگی در سطح شهر تبریز بیش از پیش شنیده می‌شود و روزی نیست که خبر تصادف فوتی مخابره نشود. سایه‌ی وحشت در خیابان‌های تبریز هر لحظه سنگینی می‌کند و آمارها فریاد می‌زنند هر روز، چند خانواده خواسته یا ناخواسته داغدار می‌شود. بخصوص شب های تبریز رانندگی دیگر صرفاً یک جایجایی نیست؛ بلکه به میدان نمایش هیجان و ریسک برای جوانانی تبدیل شده است که با خودروهای نایبم، سرعت را ابزار تخلیه انرژی خود می‌دانند. قوانین ضعیف و نظارت ناکافی، عملاً راه را برای این جنون کنترل‌نشده باز گذاشته‌اند تا این اخبار تصادف به همین راحتی به اتمام نرسد.

تخلیه هیجان به قیمت جان شهروندان

پدیده خطرناکی که در کنار عوامل زیرساختی و قانونی به افزایش تصادفات در تبریز دامن می‌زند، دیدگاه غلط جوانان به رانندگی است؛ به این صورت که برخی رانندگی را نه یک مهارت عبور و مرور، بلکه ابزاری برای تخلیه هیجانات و جستجوی هیجان می‌دانند.

متأسفانه برخی جوانان در محیط‌های شهری نظیر تبریز، اغلب با کمبود یا گرانی تفریحات سالم، محیط‌های ورزشی استاندارد، یا فضاهای مناسب برای تجمع و تخلیه انرژی مواجه هستند و این نوع رانندگی را تفریحی برای تجربه لذت هیجان می‌دانند؛ اتفاقی که سبب شده است روزانه چندین نفر به بدترین شکل ممکن جانشان را از دست بدهند.

البته در غیاب مکانیسم‌های سالم برای ابراز وجود یا تخلیه استرس‌های ناشی از بیکاری، تحصیل، یا مشکلات خانوادگی، رانندگی سریع و پرخطر به یک فرهنگ بد» تبدیل می‌شود و این رفتار می‌تواند نوعی ابراز خشم یا عصیان در برابر محدودیت‌ها و ناکامی‌های اجتماعی باشد.

عدم استاندارد خودرو های ارزان قیمت و قدیمی

به دلیل قیمت نسبتاً پایین‌تر خودروهای قدیمی و فرسوده، جوانانی که توان مالی خرید خودروی نو و ایمن را ندارند، به راحتی می‌توانند این نوع خودروها را تهیه کنند. این امر، دسترسی به یک «ابزار تخلیه هیجانی» را برای قشر وسیع‌تری از جوانان، حتی با درآمد محدود، فراهم می‌آورد. اغلب این خودروها توسط خود مالکان یا با صرف هزینه‌های کم، تنها از نظر ظاهری همچون رنگ، سیستم صوتی، ارتفاع و ... بازسازی می‌شوند تا جذابیت بصری پیدا کنند و

امام مهدی (عج) :

دختر رسول خدا (فاطمه) برای من سرمشقی

نیکو است.

چهارشنبه ۵ آذر ماه ۱۴۰۴ – سال نوزدهم – شماره ۳۴۵۰

ابزاری برای خودنمایی باشند، در حالی که سلامت فنی و ایمنی حیاتی آن‌ها (سیستم ترمز، جلوبندی، فزربندی و ...) نادیده گرفته می‌شود.

البته این خودروهای ایرانی، به دلیل فرسودگی ذاتی قطعات، کیفیت پایین و عدم رعایت استانداردهای روز، در سرعت‌های بالا و شرایط اضطراری کنترل‌پذیری کمتری دارند و منجر تصادفات جرحی می‌شوند.

کمبود سیستم های نظارتی

هرچند در مرکز شهر و اتوبان‌های اصلی تبریز پوشش دوربین‌های نظارتی وجود دارد، اما کمبود دوربین‌های هوشمند در مناطق حاشیه‌ای، معابر فرعی و خیابان‌هایی که باتوق شبانه جوانان برای حرکات نمایشی است، به پلیس اجازه نمی‌دهد تخلفات را به صورت مستمر و مؤثر ثبت کند.

با این حال تبریز امروز نه فقط به دلیل ترافیک سنگین، بلکه به دلیل فرهنگ مرگبار سرعت و هیجان، در حال خفگی است.

تا زمانی که قوانین به اندازه کافی سخت و گزنده نباشند، و تا زمانی که پلیس نتواند با قاطعیت و هوشمندی این رانندگی‌های مرگ‌آور را متوقف کند، این آمارها تنها یک معنا دارند:

هر سفر در تبریز، یک قمار است. و قمار بعدی، به قیمت جان چه کسی تمام خواهد شد؟

از کتیبه‌ی سارگن تا نقشه‌ی امروز ایران؛

تبریز و ردّ پای هزاران‌ساله‌ی یک نام

محلی آذربایجان، با گونه‌هایی چون «تبریز» و «توریز» زنده است.

توماس هربرت و آدام اولناریوس، دو جهانگرد نامدار اروپایی، نیز همین ارتباط را تأیید کرده‌اند. اولناریوس اشاره می‌کند که «تبریز در دامنه‌ی کوهی به نام توروس واقع شده است.» توروس یا تاوروز، همان کوه‌های سرخ اطراف تبریز است که از نظر رنگ و شکل، یادآور سنگ‌های سرخاب می‌باشد. بدین‌سان، در مجموعه‌ی گزارش‌های تاریخی، بارها تأکید شده که ریشه‌ی نام تبریز از کوه آمده است، نه از دشت و دره. با گردآوری این شواهد، بسیاری از محققان پیشنهاد کرده‌اند که واژه‌ی آشوری «تاوروی» در اصل از نام کوهی گرفته شده که بعدها در زبان‌های گوناگون به گونه‌های «تائوری»، «توری» و «تاوری» درآمده است.

این دگرگونی زبانی، برآمده از تطور طبیعی واژگان در گذر از فرهنگ‌های آشوری، ماد، یونانی و فارسی است. در این روند، تنها تغییر کوچک یعنی افزودن حرف «ز» در پایان واژه، به پیدایش شکل‌های جدید انجامیده است:

تاوروی – تاوری – تائوری – تاورژ – توریز – تبریز.

همان‌گونه که در زبان‌های ایرانی و اوستایی، افزودن پسوند‌ها برای اشاره به مکان و جهت امری رایج بوده، این تصور نیز در مسیر تحول واژه، معنا یافته است. در نتیجه، می‌توان گفت که تبریز هم از نظر ریشه‌شناسی و هم از نظر جغرافیایی، فرزند همان کوه مقدس سرخاب است؛ کوهی که در گذشته رنگش نماد آتش و نیروهای آسمانی دانسته می‌شد.

کلان‌شهر تبریز؛ از قلعه‌ی دو لایه تا قلب آذربایجان

اگر تعبیر دیاکونوف را دربرای «قلعه‌ی دو لایه» بپذیریم، تبریز از همان آغاز پیدایش خود، شهری با ساختار دفاعی پیچیده بوده است. سنگ‌چینی‌های قدیمی اطراف سرخاب و محوطه‌های شمالی شهر، شاید نشانه‌هایی از همین ساختار باشند. در روزگار مادها و سپس ساسانیان، تبریز به‌دلیل موقعیت مرکزی خود میان دشت و کوه، به نقطه‌ی

استراتژیک تبدیل شد؛ جایی برای گذر کاروان‌ها و در عین حال، قلعه‌ای طبیعی برای حفاظت در برابر تهاجم‌ها.

از این منظر، مفهوم «دو لایه» تنها ناظر بر حصار فیزیکی نیست، بلکه می‌تواند اشاره به لایه‌ی فرهنگی و جغرافیایی شهر نیز باشد: شهری برآمده از زمین و کوه، همزمان سخت و نرم، دفاعی و باز، ایرانی و جهان‌گیر.

اما با ورود اسلام و گسترش زبان عربی در منطقه، نام تبریز در منابع مختلف به صورت‌های *تَبْرِیز* و *تَبْرِیز* ثبت شد. بعدها در متون فارسی، همان تلفظ تثبیت و به شکل امروزی در اسناد رسمی و تاریخی به کار رفت.

در ادبیات فارسی، تبریز به‌عنوان نماد دانش، تجارت و فرهنگ شناخته شد؛ شهری که روزی پایتخت ایلخانان بود، دوباره در دوره‌ی صفویه جایگاه مرکزی داشت، و امروز نیز در حافظه‌ی فرهنگی ایران، نماد مقاومت و روشنگری است.

اما در همه‌ی این دوران‌ها، صدای واژه در لهجه‌ی مردم محلی آذربایجان همچنان به شکل «تبریز» حفظ شد؛ نشانه‌ای از پیوند عمیق زبان مردم با ریشه‌ی باستانی آن، که شاید از زمان «تاوروی» تا امروز تنها صورتش تغییر کرده، نه جوهرش.

همه‌ی فرضیه‌های زبانی و تاریخی درباره‌ی منشأ نام تبریز، با شواهدی هم‌راستا اما نه قطعی پشتیبانی می‌شوند. همان‌طور که در جمع‌بندی پژوهش آمده است، هنوز باید گفت: «بی‌تردید این مطلب در حد یک احتمال است، و پژوهش‌های آینده تکلیف قطعی آن را روشن خواهد کرد.» باستان‌شناسی در محدوده‌ی شرقی تبریز، به‌ویژه در دامنه‌ی کوه سرخاب، شاید بتواند سرخ‌هایی از معماری و کتیبه‌های محلی را آشکار کند که تطبیق آنها با واژه‌ی «تاوروی» را ممکن می‌سازد.

اگر چنین شواهدی کشف شود، آنگاه مانده‌ی یک راز دیرینه روشن خواهد شد: اینکه نام تبریز نه صرفاً واژه‌ای گذرا، بلکه یادگار تمدنی است که میان کوه و دشت، میان اسطوره و تاریخ، در قلب آذربایجان ساخته شد.